

Ruokahuollon palvelusopimuksen käynnistäminen

TEKLTk 11.03.2026

78/02.09.01/2026

Valmistelija

Valmistelija Ruoka- ja Siivouspalvelupäällikkö Niina Leppävuori

Kunnan tasolla ruokakasvatuksen toteutumista ja yhteistyötä voidaan helpottaa ja tehdä näkyväksi kirjauksilla palvelusopimukseen tai -kuvaukseen. Sopimuksen teossa on oleellista tehdä siitä ehjä kokonaisuus, jossa erityisesti vastuut määritellään selkeästi. Ruokahuollossa ei ole sovittu palvelusopimusta, missä määriteltäisiin ruokahuollon vastuut, resurssit, yhteistyön mallit ja yhteiset tavoitteet palvelun ostajan kanssa, kaikissa kunnan yksiköissä, missä ruokahuollon toimintaa on.

Palvelu sopimuksen selkeyttäisi käytänteitä, tekee ruokakasvatustyötä näkyvämpää sekä helpottaisi toiminnan seurantaan, kehittämistä ja viestintää.

Palvelusopimus tulisi vastaamaan sivistyslautakunnan 19.11.2025 esittämään toivomusponteen.

Ruokahuollon perustoimintaa ohjaa mm.

- valtakunnalliset varhaiskasvatuksen ja koulu-ikäisten ravitsemus – ja ruokailusuositukset
- perusopetus- ja varhaiskasvatustilaki 540/2018

Palvelusopimuksessa määriteltäisiin mm. seuraavat asiat:

- ruokahuollon toiminnan kuvaus ja resurssit
- ruokahuollon käytännöt esim. palautteen vastaanottamisessa, ruokatilauksissa
- ruokahuollon valvonta
- linjaukset ruokailusuositusten toteuttamisessa
- toimintaan kuuluvat ruokahuollon tehtävät ja mahdolliset lisämaksusta suoritettavat tehtävät/palvelut
- ruokahuollon viestintä
- Palvelusopimukseen kirjattaisiin mahdollisesti sopimukseen kuuluvat ruokakasvatustilaukset, kuten maistelupaketit (maistuvakoulu.fi) pedagogisen ruokailun toteutus (neuvokasperha.fi), mahdollisuus tilata yksittäisiä raaka-aineita keittiöstä, erikseen tilattavat tilauspalvelutuotteet.
- Vuosikello tai vastaava työkalu, jossa säännöllisesti toistuvat ruokakasvatustoimet: esimerkiksi teemaviikot, tutustumiskäynnit keittiöön tai ruokapalvelutyöntekijän vierailut luokissa, oppilaiden TET-harjoittelu keittiössä, tapaamiset oppilashuoltoryhmän kanssa, asiakasraadit, nykytilan arviointi, asiakaspalautteen kerääminen ja palautteen läpikäyminen.

Sopimuksessa on resursoitava ruokapalvelun työntekijöille aikaa näiden asioiden toteuttamiseen.

Tällä hetkellä koulussa on ravitsemuksen keskusteluita mm. seuraavissa ryhmissä

- **koulukohtaiset oppilashuoltoryhmissä**, missä on edustusta eri ikäluokkien oppilaista, opettajista, koulun muusta henkilökunnasta, vanhemmista, oppilaanohjauksesta ja terveydenhuollosta sekä rehtoreista
- **kouluruokaryhmä**, jonka vetäjänä toimii ruokapalveluesimies ja mukana on edustusta eri ikäisistä oppilaista, opetushenkilöstöä, kotitalousopettaja, rehtorit ja terveydenhoitaja
- **oppilaskunnissa**

Ravitsemusterveyden edistämiseksi ja palvelusopimuksen työstämiseksi tarvitaan yhteistyötä monen eri sektorin välillä: Valtuusto ja kunnanhallitus, Lautakunnat, Tarkastuslautakunta, Lakisääteiset vaikuttamis- toimielimet: nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, Virkatyö ja työryhmätyöskentely.

Virkatyöhön kuuluu ravitsemusterveyden edistämisen toimintamallien toimeenpano, valtakunnallisten suositusten ja ohjelmien jalkauttaminen ja ravitsemusterveyteen liittyvien päätösten valmistelu.

- Ravitsemusterveyden edistämiseen liittyvien päätösten valmistelutehtävät sisältäen mm. ruokapalvelusopimukset, ravitsemusterveyden edistämisen ja ruokakasvatuksen toimintamallit osana varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja liikunnanohjauksen toteuttamista sekä hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien suunnitelmien laadintaa
- Kuntien Hyte-kertoimiin liittyvät ravitsemusterveyden edistämisen toimenpiteet.
- Yhteistyö hyvinvointialueen ja kunnan välillä sisältäen mm. vuosittaiset HYTE-neuvottelut.

Lautakunnille kuuluu:

- Toimialojen toiminta- ja taloussuunnitelma sekä käyttösuunnitelma
- Ruokapalveluihin (mm. varhaiskasvatus ja koulu) liittyvät sopimukset
- Toimintasuunnitelmat, kuten varhaiskasvatussuunnitelma, paikallinen perusopetuksen opetussuunnitelma sekä oppilas- ja opiskelijahuoltosuunnitelma.
- Järjestöyhteistyö ja järjestöavustukset
- Ruokailussa ja ruoanvalmistuksessa käytettäviin tiloihin liittyvät päätökset.
- Mahdolliset resurssiviisauden toteutumiseen liittyvät selvitykset
- Suositus, että viedään vähintään tiedoksi mm. valtakunnalliset suositukset ja ohjelmat sekä tutkimukset ja selvitykset, kuten kouluterveyskysely ja TEA-viisari selvitykset.
- Osana päätettävää asiaa esitettävä päätösten vaikutusten ennakoarviointo voi sisältää ravitsemusterveyteen vaikuttavia arvioita.

Palvelusopimuksen laatiminen käynnistetään virkatyönä. Ruokapalvelun palvelusopimuksen luonnoksen valmistuttua, voidaan käynnistää poliittinen käsittely, jolloin tekninen lautakunta ja sivistyslautakunta ottavat kantaa lautakunnalle kuuluvien asioihin. Lautakunnat täydentävät ohjausryhmää omalla edustajallaan.

Esittelijä

Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Päätösehdotus

Vetelin kunnan tekninen lautakunta päättää käynnistää palvelusopimuksen laatimisen sekä perustaa ohjausryhmän palvelusopimuksen laatimiseksi. Ohjausryhmään kuuluu Tekniseltä sektorilta Tekninen johtaja, ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö sekä ruokapalveluvastaava.

Tekninen toimi pyytää sivistyslautakuntaa nimeämään omalta sektoriltaan ohjausryhmään omat edustajansa. Lisäksi palvelusopimuksen avustamiseksi pyritään saamaan ulkopuolisen asiantuntijan apua. Työryhmän koollekutsujana toimii ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö.

Päätös
